

אשם - וניא נפלאא!

מאת דב איתן צילם מקסים סלומון

אחר גיתוח חסר פניוח של התנהגות הח"כים והכנסת בשלושת חדשי ישיבתם, מוטב להסכים עם דברי ראש הממשלה. בהיותו נתון ברוגז משבר החינוך שהביא להפלת ממשלתו, טבע דוד בן-גוריון ברכת פרידה מקורית לח"כי האופוזיציה.

צעק ב"י גיי. לעבר האופוזיציה מנופף ידי כעס לפני הרמקול הידיד של דוכן הנואמים בכנסת, ופונה לימין ולשמאל הקיצוניים: "שלום, אך) לא להתראות!"

אך מי שעקב אחר דיוני נוהג הכנסת משך עשרות ישיבותיה יעלה בלבו, בלי משים, להרחיב ברכת פרידה זו לכלל 119 הח"כים, לא לצמצמה לקיצוניים (כחרות, מק"י) בלבד.

נפלאות שלא הוגשמו:

הן ארבעים יום ילכו מאות אלפי ישראלים לקלפי, ישילו קולותיהם לטובת המפלגות השונות, יתו בכך, במידה רבה, את פרצופה של המדינה בארבע (או פחות) השנים הבאות.

בינתיים מתעתדת כנסת ישראל הארשונה להתחלל, אחר שישיבה כשנתיים וחצי (ליתר דיוק: שנתיים וחצי ושבוע), להעביר סמכויותיה ליורשיה. אולם עתה שעתם של 120 הח"כים המחזירים סמכויותיהם לעם, להראות לו (או לפחות ל-440 אלף בוחריהם) את שפעלו בימי כהונתם, את הצדקת ישיבתם, לפחות שלושה ימים בשבוע, בבניין הנאה שבמרכז רחוב המלך גורג' בירושלים.

מתוך תקווה לחזור לאותו בניין הם עושים כן, מעל גבי במוח באסיפת בחירות, מתוך שורות מאמרי תעמולה, בין פניות אישיות לבוחרים. אלה שלא היו בשלטון מצביעים על שגגות השולטים, מבטיחים נצורות לעתיד לבוא. אלה שהחזיקו בשלטון מצביעים על הצלחותיהם לעם, להראות קיימות, מבטיחים אף הם נפלאות שתגשמה. במדויק, החל מראשון לאוגוסט 1951, למחרת יום הבחירות לכנסת השנייה.

לא עולים, לא חיילים: הח"כים, נציגי תריסר המפלגות (או הרשימות) שמשכורותיהם בלבד, מסתכמות, אגב, ביותר ממאתיים אלף לירות לשנה (בחמשים אלף לירות יותר מאשר תקציב משרד נסגעי המלחמה) הוכיחו עצמם, מלבד יצהק טבנקין השתקן, שפרש החורף, כקלי לשון ביותר, מובחים לכל, החל בחיקונים לחוק שירות הבטחון, כלה בשכר הדירה בדירות האפוסט' רופוס על רכוש הנפקדים.

כולם היו אנשים רציניים, מיושבים בדעתם, בעלי הבנה רבה ומקצועות רבים (בין היתר: שמונה עורכי-דין, חמשה רבנים, פרופיסור אחד — בן-ציון דינבורג) אך בכל זאת לקו בחסר: למשל, לא היה ביניהם איש שעלה לישראל

אחר הקמת המדינה ("החדש" ביותר היה אריד שפטל, איש מפא"י שפרש לרא" שות עיריית ראשון- לציון ושעלה בשנת 1947), לא נראו נצי" גי הנוער, החיילים הקרביים, שהקימו את המדינה בדמם (וגם החיילים הלא- קרביים היו קומץ: יזהר הררי, סגן אלוף בתפקיד סגן יו"ר בית הדין הצ" באי העליון, חיים לנדאו, ראש מטה אצ"ל, יזהר סמילנס' כי — קצין מודיעין), לא יוצגו ערביי יש" ראל במידה המתא" מה לכוחם המספרי ועל ידי אנשים ש' אינם כבולים בקש' רים מפלגתיים מכ' בורים.

קשר שר שתיקה: אך מלבד זאת הצטיינו כל הח"כים, ממפא"י האוחזת ברסק השלטון, עד "חרות" שהיתה מאר רוצה לאחוז בו, בקשר השתיקה הגדול: אי-הבהרת המצב האמיתי להמוני העם.

הח"כים, בין שדיברו לפני אולם מלא, או לפני מושבים ריקים, לתוך עפרון הכתבניות (שהעביר את דבריהם לעמודי העתונים היומיים) ידעו את שלוש נקודות התורפה, המונעות את ייצוב המדינה: קליטת העולה (הגדולה), הוצאות הבטחון (הרבות), רמת החיים (הגבוהה). אולם כולם הבטיחו טובות, טובות בלבד, טובות באחריות. אנשי הקואליציה, בעלי השלטון, הבטיחו את הטובות למחר, כאשר אך יתכנסו. אנשי האופוזיציה, הצמאים לשלטון, הב' טיחו את הטובות למחרתיים, כאשר הם ינהלו את העניינים.

אך לא נמצא ח"כ אחד, בעל אומץ הלב וההבנה, שהיה מוכן לומר את האמת, ואת האמת בלבד, להמוני העם, המוכנים לשמוע אותה, לסבול ממנה. בשעתה הקשה של בריטניה, אחר דנקירק, בימי הבלץ האיום על לונדון, נמצא ציר פרלמנט בריטי אחד (שהיה אותה שעה גם ראש הממשלה) שהיה מוכן להבטיח טוב וניצחון לעמו, אך הקדים לכך והסביר את המצב לאמיתו, ידע להבטיח לתקופה הקרובה שלושה דברים בלבד: דם, דמעות ויוע.

בכנסת ישראל הראשונה לא נמצא איש שיסביר, כי ייתכן וביום מן הימים (רחוק למדי) יהיה טוב, אך בינתיים, בשש, שמונה או עשר השנים הבאות יהיה המצב חמור, תובע הקרבה, מצווה אימוץ כל הכוחות שבעם.

כתב האשמה:

בהעלימם מתושבי המדינה את העובדה, כי ביצוע המשימה הכבירה (שאין לה, ביחס, דוגמה בתולדות אנוש) של הבאת כמעט אלף עולים ליום, יחד עם הוצאות הבטחון המכבידות ורמת החיים המנופחת, גורמות לגרעון של כמעט מיליון דולר, במטבע זר, ליום, שאינו יכול להתכסות אלא על-ידי מגביות ומלוות, מנעו מהם להביץ מדוע בא עליהם סבל חומרי רב: מחסור במזונות, במצרכי הלבשה והנעלה, שירותים, שגררו אחריהם קיצוב קפדני של מנות זעירות.

ח"כי כנסת ישראל, הציוניים כביכול (מלבד שלושת אנשי מק"י, שני ערביי נצרת) שכחו לחלוטין, כי רוב העם הוא ציוני (בלי מרכאות), הפיק מקרבן לפני שלושים שנה מייבשי ביצות, לפני עשר שנים לוחמי מחתרת ומארגני העפלה, לפני שנתיים — בחיירי נוער לשדות הקרב, כמו ידיהם (ופיותיהם) הרסו נבחרו העם את הטובה והגדולה של מעלות העם: רוח התגובות, הקרבות.

הם ניכרו להתמסר לפולמוסי סרק הדדיים, להטלת חוקי צנע וחירום, מפנייה ישירה אל העם, מתביעה נאמנה ממצפונם. ייתכן כי מצוי הסבר להתנהגות זאת, לנקיטת דרך זאת, אך התוצאה האחת, הברורה היתה: פריסת דיג'ר הוהב, טבוע הכרזת המדינה ומלחמת העצמות, לאסימוני נחושת מחוקים, ולידי אי-שביעת רצון, רוח רעה.

